

MANO

HYGGE
NAMAI

Turinys

1 SKYRIUS	
DANIŠKO DIZAINO IR <i>HYGGE</i> ŠTABAS	7
2 SKYRIUS	
<i>HYGGE</i> , TOBULA NAKTIS	35
3 SKYRIUS	
NUŠVIESKITE LAIMĘ	77
4 SKYRIUS	
PALIKITE ERDVĖS <i>HYGGE</i>	111
5 SKYRIUS	
KAIP SUKURTI RYŠĮ	145
6 SKYRIUS	
DIRBKITE <i>HYGGE</i> , ŽAISKITE <i>HYGGE</i>	185
7 SKYRIUS	
CÉZANNE'O EFEKTAS	211
8 SKYRIUS	
<i>HYGGE</i> YRA PAGAMINTAS NAMUOSE	241
IŠVADOS	
SIELOS NAMŲ VAISTINĖ	262
NUOTRAUKOS	270
PADĖKA	271

SKYRIUS

1

DANIŠKO
DIZAINO IR
HYGGE ŠTABAS

Ar mūsų namai gali padaryti mus laimingesnius? Ar galime suprojektuoti savo gerovę? Sukurti geresnius namus, kuriuose ne tik gyventume, bet ir klestėtume? Atsakymai į šiuos klausimus visą laiką buvo man po nosimi. Mat užaugti Danijoje reiškia užaugti su dviem dalykais. Dizainu ir *hygge*.

Galbūt jums pažįstami kai kurie Danijos dizainerių vardai. Arne Jacobsenas, Hansas Wegneris, Poulas Kjaerholmas, Poulas Henningsenas ir Bjorgė Mogensenas garsūs ne tik Danijoje, jie laikomi dizaino ikonomis visame pasaulyje. Jei esate matę tokias danų TV dramas kaip „Borgenas“, „Žmogžudystė“ ir „Palikimas“, turbūt susidarėte įspūdį apie danų miesto ir interjero dizainą.

O gal esate vienas iš tų žmonių, kurie, žiūrėdami „Borgeną“, padarė pauzę, kad įsitikintų, jog ministro pirmininko kabinete iš tikrųjų kaba Poulo Henningseno sukurti artišoko formos šviestuvai. Dėl dėmesio detalėms šios TV dramos kartais vadinamos „baldų pornografija“. Beje, pagūglinau, ką reiškia „baldų pornografija“, ir iš karto pasigailejau. Tikėjaisi visai ne to.

1925 m. Poulo Henningseno sukurtas „Artišoko“ šviestuvas

1949 m. Hanso Wegnerio sukurta „Wishbone“ kėdė

1963 m. Hanso Bjollingo sukurta staliukas-padėklas

Danija yra tokia neatskiriama nuo dizaino, kad animaciniame filmuke „Simpsonai“ stiuardėsė, lėktuvui artėjant prie Danijos, nurodo keleiviams, skrydžio metu konstruojantiems ir gaminantiems baldus, užtepti paskutinį lako sluoksnį.

Tačiau dizainas neapsiriboja gražiomis kėdėmis. Pagal apibrėžimą dizainas yra būdas pademonstruoti vietos ar objekto funkcionalumą prieš visa tai sukuriant. Jis leidžia įsivaizduoti, kuo ta vieta ar daiktas skirsis nuo kitų ir kokį poveikį šis skirtumas turės mums.

Dizainas daro įtaką tam, kaip mes judame mieste, kokį maistą dedame į lėkštę, kaip bendraujame su mylimais žmonėmis, ar pietaujame su savo kaimynais, ar jaučiamės laimingi darbe ir ką darome su mums duotu laiku. Trumpai tariant, jis turi įtakos gyvenimo audiniui ir tam, kas daro mūsų gyvenimą vertingą.

Dizainas gali įkvėpti mus tapti geresniais žmonėmis, keisti pasaulį į pozityviąją pusę. Išmokę naudotis dizaino galia, turėsime priemonę gerinti savo gyvenimo kokybę.

Tai yra danų dizaino pagrindas. Humanistiniu požiūriu paremto dizaino tradicija. Dizainas, skirtas žmonėms. Siekis kurti funkcionalius, aukščiausios kokybės produktus paprastam miesto gyventojui. Produktus, kuriuos galėtų nusipirkti vidutinį darbo užmokestį gaunantis žmogus. Paprastumo, funkcionalumo, tvarumo, kokybės, patogumo ir estetiškumo derinys. Dizainas Danijoje visą laiką buvo plati veiklos sritis. Pavyzdžiui, didelę jos dalį visada sudarė architektūra; paprastai architektai ne tik projektuodavo pastatą, bet ir viską, kas jame yra: derančius baldus ir restoranui tinkamus stalo įrankius.

Vienas iš pavyzdžių yra SAS viešbutis Kopenhagos centre, kurį 1960 m. „iš vidaus į išorę“ suprojektavo Arne Jacobsenas.

Daniškas dizainas skirtas paversti vietą, kurioje gyvename, kuo palankesnę mūsų sveikatai ir gerovei. Arba, kaip sako Johnas Heskettas, Dizaino instituto prie Ilinojaus technologijos instituto ir Honkongo politechnikos universiteto dizaino mokyklos profesorius, „iki pačios esmės išgrynintą dizainą galima apibūdinti kaip žmogaus gebėjimą formuoti ir kurti savo aplinką gamtoje precedento neturinčiais būdais, leidžiančiais patenkinti mūsų poreikius ir suteikti prasmę mūsų gyvenimui“. Ko gero, Danijoje yra tik vienas dalykas, svarbesnis už dizainą — *hygge*.

Hygge svarba

Hygge yra menas kurti malonią atmosferą. Jis reiškia buvimą su žmonėmis, kuriuos mylime. Jausmą, kad esame saugūs, apsaugoti nuo pasaulio ir galime sau leisti atsipalaiduoti. Tai gali būti nesibaigiantys pokalbiai apie svarbius ir ne tokius svarbius dalykus jūsų gyvenime arba jaukus sėdėjimas tyloje su kitu žmogumi, arba tiesiog buvimas su savimi, mėgaujantis arbatos puodeliu. Tai namų jausmas. Kitaip tariant, *hygge* yra gebėjimas paprastą statinį paversti namais — vieta, kurioje yra jauku, kurioje randame dvasinę bendrystę. Projektuoti *hygge* namus reiškia įsivaizduoti, kokios veiklos, galinčios turėti teigiamą įtaką jūsų gerovei, čia vyks, o tada formuoti savo gyvenamąją erdvę.

Sunku net apsaityti, koks svarbus danams ir danų kultūrai yra *hygge*. Danų manija kurti *hygge*, regis, taip įsišaknijusi mūsų kultūriniame DNR ir nacionalinėse vertybėse, jog leptelėti, kad tau tai nerūpi, Danijoje būtų toks pat baisus socialinis netaktas, kas britui pareikšti „nemanau, jog turėtume išlikti ramūs, man atrodo, pats laikas pradėti jaudintis“ arba amerikiečiui išrėžti „pastaruoju metu daug galvojau apie laisvę bei demokratiją ir nusprendžiau, kad tai ne man“. Leiskite man pabandyti parodyti, kiek daug mums reiškia *hygge*.